

УДК 37.062.3

СТУДЕНТТЕРДИ ОКУТУУ ЖАНА ТАРБИЯЛОО ПРОЦЕССИНИН САПАТЫН ЖОГОРУЛАТУУ

Усувалиева Г.М. Мамлекеттик тил боюнча директордун орун басары, Б.Осмонов атындагы ЖАМУнун Майлуу-Суу колледжи, Майлуу-Суу шаары, Кыргыз Республикасы, e-mail: guka06k@mail.ru

Аннотация: Билим берүү системасынын бардык тутумдарында окутуунун сапатын көтөрүүдө - окуу жайдын, ата-энелердин, жумуш берүүчүлөрдүн, кызыкдар тараптардын өз ара кызматташуусу жакшы натыйжа берет. Билим берүү - өлкөбүздүн келечегин аныктаган негизги, олуттуу маселелердин бири. Глобалдуу атаандаштыкка билимдүү коом гана туруштук бере алат. Билим берүү системасын өнүктүрүүдө – биримдикте иш алып баруу менен педагогдук кесиптин кадыр-баркын жогорулатуу тууралуу макала.

Түйүндүү сөздөр: окутуп-тарбиялоо, концепция, педагог, сапатка кепилдик берүү, билим берүүнүн стратегиялык багыттары, ишкердикке окутуу, заманбап билим берүү чөйрөсү, жаңы технологиялар.

ПОВЫШЕНИЕ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО И ВОСПИТАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА СТУДЕНТОВ

Усувалиева Г.М. Заместитель директора по государственному языку, Майлуу-Сууыйский колледж ЖАГУ им. Б.Осмонова Кыргызская Республика, город Майлуу-Суу e-mail: guka06k@mail.ru

Аннотация: Сотрудничество учебных заведений, родителей, работодателей и заинтересованных сторон положительно скажется на повышении качества образования во всех системах системы образования. Образование – один из основных, ключевых вопросов, определяющих будущее нашей страны. Только образованное общество может внести свой вклад в глобальную конкуренцию. Статья о повышении престижа профессии педагога путем совместной работы над развитием системы образования.

Ключевые слова: обучение, концепция, педагог, обеспечение качества, стратегические направления образования, обучение предпринимательству, современное образование, новые технологии.

IMPROVING THE PROCESSES OF EDUCATIONAL AND BRINGING UP QUALITIES OF STUDENTS

Usualieva G.M. Deputy Director for the State Language, Mailuu-Suu college of ZhAGU named after B. Osmonova Kyrgyz Republic, the city of Mailuu-Suu e-mail: guka06k@mail.ru

Annotation: Cooperation between educational institution, parents, employers and stakeholders will have a positive impact on improving the quality of education in all systems of the education system. Education is one of the main, key issues that determine the future of our country. Only an educated society can contribute to global competition. An article about increasing the prestige of the teaching profession through joint work on the development of the education system.

Key words: *training, concept, teacher, quality assurance, strategic directions of education, entrepreneurship training, modern education, new technologies.*

Билим берүү бүгүнкү күндө дүйнө жүзүндөгү коомдук өнүгүүнүн эң маанилүү көрсөткүчтөрүнүн жана артыкчылыктуу багыттарынын бири болууда. Билим берүү өлкөнүн өнүгүшүнүн башкы ресурсу болуп саналат.

Бизге дүйнөнү тааныта турган эле эмес, биздин экономиканы, биздин коомду, биздин турмушту жакшы жагына өзгөртүүгө көмөк болуучу билим берүү системасы керек. Азыркы күндө дүйнөдө баардыгы өтө тез өзгөрүп жатат. Билим берүүгө талап дагы каттуу коюлууда. Коомубуздун келечеги үчүн жоопкерчиликтүү жаш муунду тарбиялоо, алардын өлкөбүздү өнүктүрүүгө багытталган көз карашын калыптандыруу — маанилүү милдет.

«Билим берүү туруктуу өнүктүрүүнүн эң ишенимдүү пайдубалы. Билим берүү-өлкөбүздүн келечегин аныктаган негизги, олуттуу маселелердин бири. Глобалдуу атаандаштыкка билимдүү коом гана туруштук бере алат. Бүгүн дүйнөнүн көп өлкөлөрү билим берүүнүн заманбап моделдерин издеп жатат. Билим берүү жана илим системасын реформалап жатышат. Биз да Кыргызстанда билим берүүнү реформалоонун жолдорун издеп жатабыз»-деп мурунку президент Жээнбеков Сооронбай Шарипович КМШ мамлекеттеринин мугалимдеринин 5-съездинде агартуучулар үчүн эң маанилүү чакырык таштады десек болот. Билимдүү коомду түзүү үчүн коомдун ар бир мүчөсү өз милдетин жана функцияларын так, туура, сапаттуу, жоопкерчилик менен аткаруусу керек деп ойлойм. Билим берүү менен катар тарбиялоо да чоң мааниге ээ. Бул иште ата-энелер коомчулугу менен чогуу биз - мугалимдер аракетте болушубуз керек.

Эртеңки күндүн талаптарына жооп берген билим берүү кандай болушу керек? Коомдо кандай билим ар дайым керектүү болуп турат деген маселе эң негизги суроо болуп турат. Башкача айтканда, турмушунда пайдасы тийгидей билим алышын камсыз кылышыбыз керек. Ошондуктан заманбап окуу жай кандай болушу керек? Кимди окутам? Эмнени окутам? Кантип окутам? Кандай натыйжага жеттим? - деген табыгый суроолор коюлуп жатат. Бул маселелер мугалимдердин, ата-энелердин, коомчулуктун, өлкөнүн жетекчилеринин дагы тынчын алууда. Мындай шарттарда мугалимдердин мааниси жыл санап өсө берет.

Педагог- жаңы дүйнөнүн эшигин ачкан адам, жол баштоочу. Ал педагогдук кесибиндеги өзгөрүүлөргө, жаңы талаптарга даяр болууга тийиш. Мугалим-коомдун бекемдигин, интеллектуалдык деңгээлин сактап турат. Мугалим коомдун алдыңкы сабында болушу керек. Бул оор, бирок сыймыктуу милдет. Мугалимдерди ар дайым колдоо керек. Дүйнөдөгү эң асыл кесиптин ээлери болгон мугалимдердин кадыр-баркын жогорулатуу өлкөнүн, коомчулуктун, көңүл чордонунда болуусу абзел жана милдети катары кабыл алуусу шарт.

Кыргыз Республикасы ата мекендик билим берүүнүн мыкты салттарына жана эл аралык тажрыйбага таянып, ийкемдүү, ачык, заманбап талаптарга ылайык билим берүү системасын түзүүдө. Ар бир билим берүүчү мекеме кыска жана узак мөөнөткө өнүгүү концепциясын иштеп, өз багытын, максатын, милдеттерин б.а. миссиясын аныктап алып иш алып барат. Концепция -билим берүү системасын өнүктүрүү үчүн негиз болуп саналат, баалуулуктарды жана артыкчылыктарды бекемдейт, ошондой эле Кыргыз Республикасынын эл аралык милдеттенмелерин эске алуу менен билим берүү системасын өнүктүрүүнүн конкреттүү кадамдары үчүн база түзөт. Концепция- жашоонун башка чөйрөлөрүнө салыштырмалуу билим берүүнү ыкчамдап өнүктүрүү максатын көздөйт, анткени билим берүү гана өлкөдөгү адамдык потенциалды өнүктүрүү менен байланышта жана башка чөйрөдө реформаларды камсыз кылуу үчүн лидерлерди жана адистерди даярдайт.

Б.Осмонов атындагы Майлуу-Суу колледжинин миссиясы – коомдун, экономиканын, өндүрүтүн азыркы өнүгүү тенденцияларына шайкеш келген, атаанташтыкка жөндөмдүү

кесиптик орто билимдүү адистерди даярдоо. Колледж - өткөн муундардын салттарына таянып, заманбап билим берүүнүн жана тарбиялоонун инновациялык технологияларын колдонуу менен өз миссиясын татыктуу аткаруунун үстүндө иш алып барат.

Коомубуздун жаңы стратегиялык өсүп өнүгүшү окутуу жана тарбиялоо ишинде дагы бир кыйла өзгөрүүлөргө алып келүүдө. Жалпы педагогикалык системада инсандын өсүп өнүгүшүнө багытталган окутуу идеясы ишке ашууда, окутуу процессинде жаңы окутуу технологиялары пайда болууда, мугалим менен студенттин ортосунда кызматташтыктын негизинде түзүлгөн коммуникациялар орун ээлөөдө.

Бул багытта Б.Осмонов атындагы ЖАМУнун Майлуу-Суу колледжи билим берүү процессинде мультимедиялык технологияларды колдонуу менен окутуучулар лекцияларды, семинардык, практикалык, лабораториялык, тарбиялык сааттарды өтүшөт.

Окутуучулар инновациялык технологиялар боюнча окууларга, семинар-тренингдерге катышып, алган билимдерин колдонуп, билим берүү процессинде инновациялык сабактарды өтүшөт.

«Келечек жаштардын колунда» демекчи, окуу жайга студент болуп келгенден тартып, жакшы билим берип, келечекке жана бир кесиптин ээси болушуна кадам таштатып үндөгөн бул – окуу жайлар. Азыркы учурда техника өнүгүп, заман өзгөргөн. Ошондуктан окуу жайларга технологияларды киргизип, жаңы технологияларды колдонуу, студенттерди интерактивдүү доскаларда окутуу, интернет сабактарды өтүү милдети келип чыгууда.

Билим берүүдө окутуучулар көптөгөн заманбап аспаптарды колдонуп жатышат. Ошондой эле студенттер өздөрү технологияларды абдан бат жана оңой өздөштүрүп жатышат. Негизи жаштар бүгүнкү күндө технологиянын негизги керектөөчүсү экендигин окумуштуулар далилдеп чыгышты. Бүгүнкү күндө студенттер мобилдик аспаптар менен дайыма жүрүүгө кызыгышат. Интернет, электрондук китеп, видео сабактар жана видео курстар — мына бүгүнкү студенттердин окуу куралдары.

Мына ушул чындыктын ичинде заманбап окутуучу болуу, заманбап аспаптарды жана технологияларды колдонуп билүү абдан зарыл. Заманбап билим берүү процессинде маалымат бул негиз экендиги белгилүү. Маалыматты студенттерге таратуу, маалыматты студенттерге жеткирүү бул эң негизги маселе.

Болочок адистердин профессионалдык даярдыгына бир кыйла даражада көмөк көрсөтүү ниетинде колледж методисттери жана окутуучулары семинар-тренинг, интеллектуалдык ачык сабактар, кызматташтык спорттук оюндарды, концерттик программаларды, конференцияларды өткөрүп келишет. Студенттер практика учурунда активдүү окутуунун

ыкмаларын, мультмедиялык технологияларды колдонуу менен эң жакшы ийгиликтерге жетишип жаткандыгы талашсыз.

Бүгүнкү күндө окутуу-тарбиялоо процессинин сапатын жогорулатуу үчүн жаңы ыкмалар, жаңы идеялар, жаңы долбоорлор керек. Өнүгүүнүн жаңы жолдорун табыш үчүн биргелешкен изденүүлөр, талаш-тартыштар, алдыңкы тажрыйбаны бөлүшүүгө чындап умтулуу зарыл. Алдыбызда маалыматтык коомго өтүү милдети тургандыктан, биз санариптик технологияларды кеңири жана бардык тармактарда колдонууну билим берүүнүн негизи кылып алышыбыз зарыл деп эсептейм.

Заманбап билим берүү чөйрөсүн түзүү үчүн:

- Заманбап өндүрүштүк технологиялардын, маалыматтык-коммуникациялык технологиялардын негизинде окуу жайларынын инфраструктурасын модернизациялоо.
- Эмгек рыногунун керектөөлөрүнүн өзгөрүшүнө ийкемдүү жооп берүү жана кесиптик окутууда жарандардын суроо-талаптары үчүн окуу жайларынын материалдык техникалык жана адам ресурстарын оптималдаштыруу.
- Социалдык өнөктөштөрдү билим берүүнү өнүктүрүү боюнча саясат түзүү жана чечим кабыл алуу маселелерине тартуунун институттук механизмдерин түзүү. Алардын эмгек рыногунун керектөөлөрүнө ылайык кадрларды даярдоо боюнча квалификациялык талаптарды түзүүгө катышуусун камсыз кылуу.
- Окуу жайлардын бүтүрүүчүлөрүн баалоодо жана диплом берүүдө, окуу натыйжаларына мониторинг жүргүзүүдө жумуш берүүчүлөрдүн жана жарандык коомдун катышуусу менен билим берүү программаларын көз карандысыз аккредитациялоо жүргүзүү.
- Окуу жайлардын бүтүрүүчүлөрү менен жумуш берүүчүлөрдүн керектөөлөрүнө талдоо жүргүзүүнүн негизинде окуу программаларын жана материалдарды дайыма жаңыртып туруу системасын түзүү.

Билим берүүдө дайыма алдыңкы технологияларды жана маалыматтарды берүү абдан чоң ролду ойнойт. Бүгүнкү чаптырып бара жаткан дүйнөдө жаш өспүрүмдөргө билим берүү эң маанилүү маселелерден болушу керек. Эгерде билим берүүдө башкалар менен бир ылдамдыкта, бирдей жолдо жүргөн болсок, биз дайыма утушта болобуз. Ошондуктан окутуучулар мүмкүн болушунча өздөрүнөн баштап жана студенттерине дагы маалыматка, технологияларга ач болуп турушу керек. Билимге ач болуу бүгүнкү күндүн талабы. Билим берүү оңой, кызыктуу болуш үчүн заманбап аспаптарды колдонуу зарыл экендигин макалада көрсөтүлгөн аспаптардын мисалында көрүүгө болот.

Улуу педагог В.А. Сухомлинский: «Жакшы сабак мугалимдин чыгармачылыгы, Жакшы мугалим жакшы сабакка бүт өмүр бою даярданат» -деп айткан сөзүнө шыктануу менен билим берүү системаларыбыздын алдына турмуш тарабынан коюлуп жаткан суроолорду чечүүгө жаңы ыкмалар табылат деп ишенем. Сыймыктуу ишмердигибизди жаңы чыгармачыл ийгиликтер коштосун.

Колдонулган адабияттар:

1. 2020-жылга чейин Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү концепциясы.
2. Тавгень И.А. Теоретическая модель системы дистанционного обучения в вузе. Москва. 2012.
3. Роберт И.В. Современные информационные технологии в образовании: дидактические проблемы, перспективы использования. - М.: Школа-Пресс, 2009.
4. Тихонов А.Н. Информационные технологии и телекоммуникации в образовании и науке (IT&T ES'2007): Материалы международной научной конференции, ФГУ ГНИИ ИТТ "Информатика". - М.: ЭГРИ, 2007. - 222 с.

Интернет булактары:

1. <http://interwrite.ru/teacher/>
2. http://interwrite.ru/teacher/educational_materials/

3. https://monitoring.edu.kg/wp-content/uploads/2012/09/str_ky.pdf
4. КМШ мамлекеттеринин мугалимдеринин 5-съездиндеги КР президенти Жээнбеков С.Ш. докладынан (интернет булактарынан)